

Mensa České republiky

Výroční zpráva 2010

Vážení členové a příznivci Mensy,

rok 2010 byl rokem pozvolného růstu, a to nejen členské základny, ale také množství aktivit a počtu aktivních členů. Proběhla dvě celostátní setkání, mnoho exkurzí a přednášek, několik výletů a akcí místních skupin, tři velké zahraniční exkurze, valná hromada za účasti významných hostů, Advík a také celoevropské setkání EMAG v Praze. Obnovili jsme hromadná testování dětí na školách. Poprvé jsme udělili Čestné uznání, vzniklo několik nových SIGů, funguje projekt kariérní podpory členů. Na počátku roku byl spuštěn nový web, připravuje se nová grafika mensovních dokumentů, po EMAGu se zvedl zájem médií o Mensu, což zvyšuje i počty zájemců o veřejná testování IQ. Gymnázium se přestěhovalo do nových prostor v Praze – Řepích a změnilo název na Mensa gymnázium. Přes podstatně menší množství získaných prostředků na projekty pro nadané děti proběhla Logická olympiáda ve stejném rozsahu jako loni, konference Mensa pro školy, tematické letní kempy i tábor LO, setkání rodin s dětmi. Pokračují projekty Školy spolupracující s Mensou, Mensa NTC pro školky a vznikají nové kluby nadaných dětí.

Žádná z těchto aktivit by se neobešla bez obětavé práce mensovních dobrovolníků. V letošním roce jich bylo téměř 200, vážím si úsilí každého z nich, děkuji jim a doufám, že je tato činnost těší a budou v ní pokračovat i nadále.

*Ing. Tomáš Blumenstein
předseda Mensy ČR*

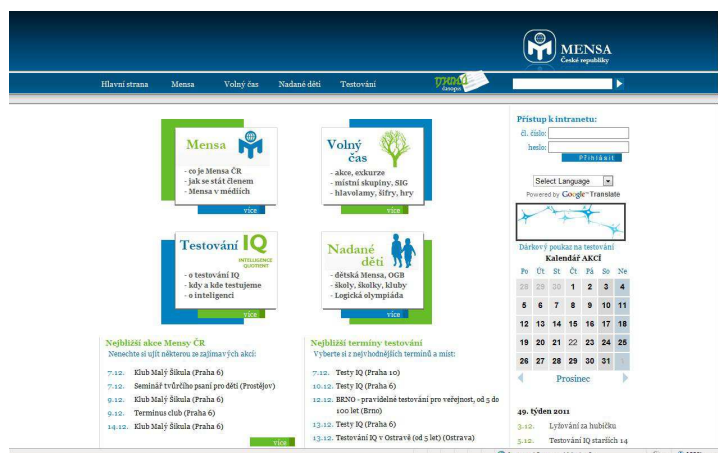
Mensa České republiky

Mensa je mezinárodní organizace založená roku 1946 v Oxfordu. Je to nevýdělečné apolitické sdružení nadprůměrně inteligentních lidí bez rozdílu rasy a vyznání. Základ organizace tvoří nadnárodní Mensa International. Pod jejím dohledem pak vznikají a působí jednotlivé národní pobočky.

Mensa České republiky vznikla z Mensy Československo a v roce 1991 byla zaregistrována jako občanské sdružení. Cílem Mensy ČR je zkoumat a rozvíjet lidskou inteligenci ve prospěch lidstva, podporovat výzkum vlastností, znaků a využití inteligence a vytvářet stimulující intelektuální a společenské prostředí pro své členy i veřejnost. To je možné díky nesmírné pestrosti členské základny, která dává možnost poznat množství lidí, se kterými by se člověk ve svém běžném životě možná nikdy nesetkal.

Členem Mensy ČR se může stát každý, kdo dosáhne v testu inteligence schváleném mezinárodním dozorcím psychologem Mensy International výsledku mezi horními dvěma procenty celkové populace. Děti mezi 5 a 14 lety se mohou stát členy Dětské Mensy.

Svým členům Mensa ČR nabízí prostor k osobnímu rozvoji díky množství aktivit, setkání a příležitostí k výměně názorů, které organizuje na místní, regionální, národní i mezinárodní úrovni. O aktuálním dění členy i veřejnost pravidelně informuje časopis Mensa, který vychází šestkrát ročně v tištěné i elektronické podobě. Mimo jiné obsahuje také novinky z různých vědních oborů, názory a tvorbu mensanů, hádanky, šifry a další.

Důležitým komunikačním kanálem jsou také webové stránky www.mensa.cz, které poskytují široké veřejnosti komplexní přehled o činnosti Mensy ČR a přinášejí také zajímavé články o lidské inteligenci, netradiční hlavolamy nebo šifry. Pro vnitřní komunikaci členů Mensy slouží intranet. Ten umožňuje diskuse mezi

členy, rozesílání zpráv či vkládání termínů akcí do kalendáře, obsahuje fotogalerii a mnohé další. Každý člen má k dispozici adresu ve tvaru jmeno.prijmeni@mensa.cz. Mensa je také na Facebooku. Fanoušky nejen z řad mensanů tak můžeme informovat o našich aktivitách a novinkách.

MENSA PRO VOLNÝ ČAS

Cílem Mensy ČR je vytvářet stimulující prostředí pro své členy i širokou veřejnost. Pořádá proto řadu pravidelných i unikátních akcí, které účastníkům přinášejí nové podněty, příležitost k setkání se zajímavými lidmi, informace z různých oborů, a jak věříme, příjemnou zábavu.

CELOSTÁTNÍ SETKÁNÍ

Jarní celostátní setkání Mensy ČR proběhlo v chráněné krajinné oblasti Kokořín. Neslo se ve znamení verneovek, cest na Měsíc i do středu Země, střílení z děla, starých lodních kufrů, tajemných dopravních prostředků a námořních map, dávných objevů a vynálezů.

V rámci exkurze do mladoboleslavské Škodovky mensané s průvodcem navštívili muzeum Škodovky (expozice Sto let Škodovky,

Spící krása, Galerie motorů a film o historii Škodovky), výrobu převodovek a z vyvýšené plošiny mohli sledovat také proces montování auta.

Součástí setkání byla exkurze do hasičské zbrojnice, večer strávený na hradě Houska, ohňová show a pochopitelně celá řada soutěží. Závěrem setkání zazněla přednáška Antonína Macháče z PŘF Jihočeské univerzity, v níž představil práci českých vědců v tropických pralesích Nové Guineje.

Podzimní celostátní setkání se konalo v jihočeském trojúhelníku, kde vrcholy byly Kletř, České Budějovice a Český Krumlov. Byl připraven mix obsahující zážitky industriální (například exkurze v pivovaru Budvar), kousky historie (zámek v Českém Krumlově) i zeleno-kyslíkové (procházky chráněnou krajinnou oblastí Blanský les).

LOGICKÁ OLYMPIÁDA 2010

Logická olympiáda je soutěž určená dětem a mládeži z celé České republiky a navazuje na úspěšné předchozí celorepublikové ročníky. Logická olympiáda doplňuje spektrum aktivit určených dětem a mládeži o soutěž, ve které nerozhodují školní znalosti, ale samostatné uvažování a schopnost logického myšlení, a klade si za cíl podnítit v dětech zájem o tuto oblast. Soutěžní úlohy jsou založeny na obecných

principech a pro jejich řešení nejsou potřeba žádné speciální znalosti, ale jen zdravý rozum, logika, rychlý a správný úsudek. Soutěž není vědomostní, a proto v ní mohou dosáhnout vynikajících výsledků i žáci, kteří nejsou úspěšní v tradičních školních předmětech nebo pocházejí z různého sociálního a kulturního zázemí. Úspěch v soutěži pak může mít příznivý vliv na jejich integraci a motivaci.

Soutěž proběhla ve třech kolech. Naším cílem je zpřístupnit soutěž co největšímu počtu dětí a studentů, a proto nominační kola proběhla on-line – soutěžící se mohli připojit ve škole, doma, v knihovnách, zkrátka kdekoliv. Nominačních kol se v roce 2010 zúčastnilo téměř 15 000 žáků a studentů z 900 škol z celé České republiky. Do krajských kol, která se uskutečnila v jeden den ve všech krajských městech, postoupilo 1 365 soutěžících. Nejúspěšnějších 200 řešitelů postoupilo do celorepublikového finále, které se konalo v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. Vítězem v kategorii základní školy se stal Filip Brukner, ZŠ Velvarská, Kladno a vítězem v kategorii střední školy se stal Marek Michl, Gymnázium Žitavská, Česká Lípa.

PRAGOCON

Pragocon je největší akcí pro české fanoušky fantasy, sci-fi, japonské kultury, her na hrdiny, historie, mytologie a záhad. V roce 2010 se uskutečnil od 28. do 31. ledna již 14. ročník, který přinesl

přednášky, diskuse, hry, workshopy, DDR, anime, filmy, literární soutěž O cenu barda Marigolda a mnoho dalšího.

ADVÍK

Anime Dance Víkend je setkání příznivců anime, mangy a Japonska. V několika programových liniích (bojová umění, výstavy, hudební hry, japonská linie, čítárna obsahující 1 500 mang, kreslárna, deskovky, japonská RPG, shounen-ai, shojo-ai, jmusic, jdorama, Naruto a Nekonečný příběh) se uskutečnila celá řada přednášek, soutěží a workshopů. Nechyběl ani koncert japonské rock/elektro kapely.

ZAHRANIČNÍ ZÁJEZDY

Mensané také rádi vyjíždějí poznávat krásy cizích zemí. V roce 2010 bylo realizováno několik zahraničních zájezdů. Prvním, uskutečněným na jaře roku 2010, byl zájezd do Štrasburku a Paříže, v rámci druhého, který byl realizován na podzim, se členové Mensy ČR podívali do Itálie. Velmi zajímavou byla i květnová mensovní exkurze do CERNu.

PROJEKT KARIÉRNÍ PODPORA

Projekt Kariérní podpora byl koncipován jako další z možností obohacení a rozšíření nabídky pro členy Mensy ČR. Jedná se o on-line projekt, jehož cílem je poskytovat členům personální poradenství při hledání uplatnění na trhu práce, pomáhat jim v budování kariéry, při změně zaměstnání, orientaci na trhu práce atd. V rámci daného projektu spolupracuje Mensa ČR dlouhodobě s renomovanou personální agenturou Manpower.

ČESTNÉ UZNÁNÍ

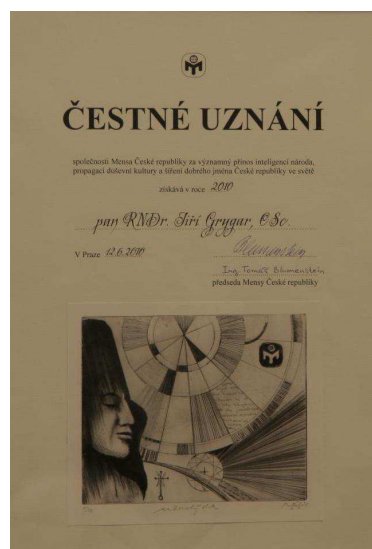
V roce 2010 začala Mensa ČR udělovat ocenění, tzv. *Čestné uznání*. Na základě výběru členů Mensy ČR a následného hlasování Mensa České republiky začala udělovat *Čestné uznání* osobnosti s českým státním občanstvím / narozené v Čechách / trvale žijící v Čechách, která se významnou měrou zasloužila o šíření duševních produktů a/nebo dobrého jména České republiky ve světě. Jedná se zejména o osobnosti, jejichž přínos pro společnost je natolik výrazný, že vylučuje jakoukoliv pochybnost o jejich vysoké inteligenci, anebo osobnosti, které se řádného testování IQ zúčastnit

nemohou, např. z důvodu vážné nemoci anebo smrti (zpětně omezeno datem úmrtí nejdříve v roce 2008). *Čestným uznáním* bude oceněna jedna osobnost jednou ročně. Vyhlášení výsledků a předání ceny se uskuteční na Valné hromadě Mensy ČR, výsledky budou zveřejněny na stránkách Mensy ČR, v časopise Mensy ČR a na intranetu.

V roce 2010 měli členové Mensy ČR možnost vybírat mezi navrženými kandidáty:

- RNDr. Jiří Grygar, CSc. – astrofyzik
- doc. Ing. Václav Jirovský, CSc. – odborník v oblasti kybernetické kriminality
- Jan Kaplický – architekt
- MUDr. Jiří Lyer – lékař, odborník v oboru dětské lékařství a gastroenterologie
- Ladislav Špaček – spisovatel, televizní novinář, poradce pro etiketu

Z navržených kandidátů získal *Čestné uznání* astrofyzik RNDr. Jiří Grygar, CSc.

OSTATNÍ

Členové Mensy ČR jsou doslova z celé ČR, a proto mnoho aktivit v průběhu roku probíhá on-line. Intranet a e-mailové konference umožňují registrovaným členům sdílet informace a navzájem komunikovat. Na webových stránkách Mensy ČR po celý rok běžela pro dospělé Šifrová liga, určená všem zájemcům z řad Mensy i veřejnosti, a pro děti byly připraveny Hrátky s logikou a Dětská šifrovací liga.

MENSA PRO DĚTI A MLÁDEŽ

KLUBY NADANÝCH DĚTÍ, KLUBY DESKOVÝCH HER, MENSA PRO ŠKOLKY, LETNÍ CAMPY

Práce s nadanými dětmi a mládeží je jednou z významných oblastí činnosti Mensy ČR. Množství aktivit zahrnuje jak ty přímo podporující rozvoj osobnosti a nadání dětí a mladých lidí, tak také vzdělávací a poradenskou činnost pro pedagogy, odborné pracovníky a rodiče nadaných dětí. Stále rostoucí pole aktivit zaštiťuje Rada pro Dětskou Mensu.

Kluby nadaných dětí slouží k podchycení skupiny velmi nadaných dětí již v raném věku (první a druhý stupeň ZŠ) tak, aby jim bylo možné poskytnout nadstandardní podmínky pro rozvoj a rozšiřování obzorů. Kluby fungují ve spolupráci se základními školami a důležitým prvkem je také zapojení rodičů. Programem pravidelných schůzek jsou především exkurze, přednášky, aktivity rozvíjející intelektové schopnosti, odborné projekty či logické a deskové hry.

V ČR bylo založeno také více než 200 klubů deskových her a každý rok přibývá několik dalších. Mensa klubům poskytuje výbavu deskových her za symbolický pronájem 1 Kč. Těm, kteří by rádi klub založili, ale netroufají si, pomáhá Mensa uspořádáním úvodní akce den plný her. Mensa materiálně podporuje také vybrané kluby pracující s nadanými dětmi a mládeží. Několik desítek realizovaných diagnostických dnů přispělo k vyhledávání nadaných dětí pomocí testů IQ, struktury osobnosti a volby povolání.

Projekt Mensa pro školky přinesl do ČR unikátní metodu rozvoje rozumových schopností dětí v předškolním věku. Systém Mensa NTC Learning byl vyvinut v Srbsku. Jde o systém učení dětského mozku za pomoci cvičení, která mají vědecký základ v průkazném zvýšení efektivity využívání mozkové kapacity v dětském věku. Tyto výzkumy mimo jiné poukazují na fakt, že dětský mozek zakládá 75 % všech neuronových synapsí (propojů) do věku 7 let – z toho 50 % vznikne do pátého roku věku dítěte. Tento argument se zdá být dostatečně významný pro to, abychom věnovali velmi významnou pozornost dětem v předškolním věku, efektivitě učení a využívání dětské paměti.

Pobytové a městské letní campy pro děti a mládež jsou určeny dětem a mladým lidem od 8 do 26 let. Jejich cílem je rozvoj intelektových schopností účastníků. Součástí campů jsou přednášky, diskuse, dramatizace, role-playing, zábavné testy, kvízy, hlavolamy, kreslení komiksů, programování, hry na hrdiny a hry rozvíjející strategii, taktiku a rétorické schopnosti, aktivity v přírodě a další.

V srpnu 2010 proběhl první camp zaměřený na nadané děti ve věku 6–15 let. Program tohoto campu se od běžných táborů lišil tím, že byl uzpůsoben potřebám nadaných dětí. Skládal se ze široké nabídky aktivit, ze kterých si mohly děti vybírat to, co je jim nejbližší podle jejich individuálních zájmů.

MENSA GYMNÁZIUM

Gymnázium zřízené Mensou ČR je unikátní svým zaměřením na práci s mimořádně nadanými studenty. Ti mají díky svým schopnostem specifické studijní potřeby. Bývají nadprůměrně zvědaví,

uplatňují kritické myšlení a zajímá je podstata věci; potřebují objevovat, vynalézat, přemýšlet a tvořit, řešit problémy a diskutovat o nich. Gymnázium vzniklo v roce 1993 a jeho posláním je poskytovat úplné všeobecné středoškolské vzdělání gymnaziálního typu intelektově nadprůměrným dětem s přihlédnutím k jejich zvláštnostem a případným handicapům. Škola se v roce 2010 přestěhovala a sídlí v nových prostorách v Praze-Řepích. Jednou z hlavních zásad gymnázia je respektování individuálních potřeb a předpokladů každého studenta. Již od primy si studenti mohou vybírat ze široké nabídky volitelných předmětů. Některé obory jsou pak vyučovány přímo na katedrách vysokých škol vysokoškolskými profesory nebo vědeckými pracovníky na jejich pracovištích. Škola pro studenty organizuje také množství akcí. Důkazem kvality poskytovaného vzdělání jsou úspěchy maturantů v přijímacím řízení na vysoké školy.

Studenti jsou úspěšní také v nejrůznějších soutěžích – v celostátních přehlídkách SOČ se umístili studenti gymnázia Terezie Svobodová na 1. místě a Joel Jančařík na 3. místě, V. Glaser zvítězil v mistrovství ČR ve skocích na trampolíně – synchronní dvojice, I. Recmanová zvítězila v literární soutěži Terminus, M. Štěpán byl na 3. místě v superobřím slalomu a v superkombinaci na mistrovství ČR a družstvo šachistů se umístilo na 8. místě v mistrovství ČR družstev středních škol v šachu.

TESTOVÁNÍ IQ

Inteligence a vše s ní spjaté má pro Mensu obzvláštní význam. Cílem testování je vyhledávání talentovaných jedinců, kterým Mensa nabízí podnětné zázemí v podobě rozličných aktivit a pestrost členské základny. Testování rozumových schopností probíhá v naší zemi na základě využití uznávaného nonverbálního standardizovaného testu, který trvá čtyřicet minut a není závislý na nabytých vědomostech, kulturním, jazykovém a společenském zázemí. Test se vykonává pod dohledem odborně vyškolených testujících a garancí psychologa Mensy ČR. Dosažený výsledek je důvěrnou informací. Po absolvování testu dostávají účastníci potvrzení o dosažené výši IQ. Toto potvrzení má mezinárodní platnost. V roce 2010 bylo otestováno celkem 5 151 lidí, z toho 4 177 dětí.

MENSA NA REGIONÁLNÍ ÚROVNI

MÍSTNÍ SKUPINY

Kromě mensovních aktivit s celorepublikovým dosahem se uskutečňuje mnoho aktivit s místní či regionální působností, pravidelná setkání, hraní deskových her nebo menší společenské či sportovní akce. Ty jsou většinou pořádány místními skupinami. V roce 2010 působilo na území ČR 10 místních skupin: MS Brno, MS České Budějovice, MS Hradec Králové, MS Karlovy Vary, MS Ostrava, MS

Pardubice, MS Plzeň, MS Praha, MS Prostějov a MS Ústí nad Labem. Většina místních skupin se schází jedenkrát měsíčně, ale je dobrou tradicí, že například MS Prostějov se již několik let schází každý týden.

MENSA VE SVĚTĚ

EMAG 2010

EMAG znamená European Mensas Annual Gathering, čili Evropské výroční setkání Mensy. V historii evropských setkání zaznamenáváme již třetí ročník – první setkání se konalo v roce 2008 v Kolíně nad Rýnem, pak v roce 2009 v Utrechtu a pořádání EMAGu pro rok 2010 získala Mensa České republiky.

Toto setkání proběhlo v Praze od středy 28. července do neděle 1. srpna 2010 v konferenčním centru na Novotného lávce blízko Karlova mostu. Přihlášených účastníků bylo 468 z 27 států ležících na

čtyřech kontinentech. Program EMAGu byl rozdělen do sedmi hlavních linií – všeobecné přednášky, mensovní přednášky, přednášky na téma nadaných dětí, zábava a hry, bussines networking, prohlídky Prahy a exkurze. Celkový počet položek programu se vyšplhal až ke 141. Oprávněný zájem posluchačů vzbudily přednášky věnované nadaným dětem za účasti Ranka

Rajoviče, autora metody NTC pro rozvoj neuronových synapsí, nebo přednáška o CERNu od Tomáše Kubeše. Z exkurzí jmenujme jadernou elektrárnu Temelín, tunel Blanka, ČNB nebo TPCA Kolín. Nechyběly ani společenské akce, které začaly zábavným úvodem na seznámení účastníků, a z dalších například projížďka lodí po Vltavě či již tradiční galavečeře na sobotní večer.

Z doprovodných akcí účastníky zaujaly mezinárodní mensovní šampionát ve fotbale i v hraní kuliček. Navazující akcí byl týdenní Afterbus po dalších městech a památkách České republiky, kterým si setkání prodloužilo sedm účastníků EMAGu.

Významným přínosem EMAGu bylo samotné setkání mensanů, výměna kontaktů, zkušeností a navázání nových přátelství

v rámci Mensy International. EMAG 2010 byl velmi úspěšný, o čemž svědčí četná poděkování účastníků i zvýšený zájem českých médií o Mensu i mensovní aktivity. Titulek článku v magazínu Mensy International „EMAG in Prague: A triumph!“ mluví sám za sebe.

SIGHT

SIGHT (z anglického Service for Information, Guidance and Hospitality to Travellers) je mezinárodní aktivita Mensy, jejímž cílem je možnost setkání a seznámení se s mensany z celého světa. Vše záleží na domluvě hostů a hostitelů – hosty lze provést po městě, vzít na setkání místní skupiny, či pokud jsou k dispozici vhodné podmínky, tak je i ubytovat. Stejně možnosti pak lze recipročně využívat v zahraničí.

MENSA ČR

Základní údaje:

Název	Mensa ČR
Sídlo	Španielova 1111/19, 163 00 Praha 6
IČO	45248591
Právní forma	921 – Mezinárodní organizace a sdružení
E-mail	info@mensa.cz
Webové stránky	www.mensa.cz

Registrována MV dne 28. 3. 1991 č. j. USL-469/L-91

Statutární orgány:

Rada Mensy ČR

Tomáš Blumenstein	předseda tblumen@mensa.cz
Roman Brzuska	1. místopředseda roman.brzuska@mensa.cz
Václav Fořtík	místopředseda vaclav.fortik@mensa.cz
Tomáš Kubeš	místopředseda tomas.kubes@mensa.cz
Alena Novotná	místopředsedkyně alenska@mensa.cz
Helena Fejfarová	členka Rady Mensy ČR helena.fejfarova@mensa.cz
Pavel Terber	člen Rady Mensy ČR pavel.terber@mensa.cz
Petr Čavojský	člen Rady Mensy ČR petr.cavojsky@mensa.cz
Tomáš Hladík	ekonom Mensy ČR tomas.hladik@mensa.cz

Kontrolní komise

Aleš Hodina	předseda ales.hodina@mensa.cz
Vladimír Kutálek	člen vladimir.kutalek@mensa.cz
Jiří Erbs	člen jiri.erbs@mensa.cz

Členská základna:

K 31. prosinci 2010 měla Mensa ČR 1 593 dospělých členů a 595 členů Dětské Mensy. Dětská Mensa je specifickou součástí Mensy ČR, její členové (do 16 let) mají (kromě práva volit a být volen) všechna práva a povinnosti ostatních členů Mensy ČR.

Hospodaření Mensy ČR za rok 2010

Oproti rozpočtu došlo v hospodaření Mensy v roce 2010 ke dvěma hlavním odlišnostem – výjimečně úspěšně se podařilo realizovat EMAG 2010 – celoevropské setkání Mensy konané v Praze – tato položka je v rozpočtu aktivit dominující. EMAG sice nárazově zvýšil obrát, nicméně akce skončila vyrovnaně, proto celkovou bilanci nezasáhla. Druhou výraznou položkou je excelentní navýšení v části testování, v roce 2010 významně stoupl počet otestovaných lidí. Navýšení testování sice přineslo i zvýšení s tím souvisejících nákladů (administrativa, cestovné, poštovné ...), ale celkově výrazně zlepšilo bilanci.

Během roku došlo ke změně fungování mensovní administrativy a s tím byly spojeny náklady navíc a částečně se tím restrukturalizovaly nákladové položky.

Přes počáteční obavy z dopadů ekonomické krize a dalších podobných faktorů se podařilo úspěšně realizovat ohromné množství velkých i menších akcí a celkový souhrn aktivit pokračoval v růstovém trendu z posledních let.

	Příjmy	Výdaje	Bilance
	4 125 141	4 043 248	81 892
Členská základna, administrativa	474 365	450 376	23 989
Testování IQ	935 220	563 446	371 774
Internet	0	58 875	-58 875
Časopis	244 166	289 033	-44 867
Aktivity	2 312 087	2 496 757	-184 670
Z toho:			
EMAG	1 113 925	1 113 572	353
Logická olympiáda 2010	436 600	434 170	2 430
Dětská Mensa	155 600	169 370	-13 770
Místní skupiny	0	11 921	-11 921
SIGy	0	7 489	-7 489
Mensa International	0	19 208	-19 208
Komerční činnost, propagace	1 720	0	1 720